

HERENCSENYI

HERENCSENY KÖZSÉG KÖZÉLETI
HAVILAPJA

2007. JÚNIUS

Hírmondó

Kedves Herencsényiek!

A Herencsényhez hasonló kistelepülések történetében is vannak olyan események, amelyek évszázadokra megmaradnak, amelyre nagyon sokáig emlékezünk. Ilyen mérföldkő volt, amikor 704 évvel ezelőtt Herencsényi Tamás földjeinek egy részét eladta Haraszi Tamásnak, és erről írásos dokumentum is készült. Ebben az okiratban említik először Herencsény nevét. Ilyen, esemény volt, amikor az 1700-as években a falunk lakói eldöntötték, hogy bővítik árpád-kori kis templomukat, fennmaradt az építőmester Horák Márton neve is. Már nem tudjuk, ki állította a Nepomuki Szent Jánost ábrázoló szobrot egy negyed évezrede, és nem tudjuk ki volt, aki a romos török templomot újjáépítette mintegy kétszáz évvel ezelőtt. Nem tudjuk a nevüket, de tiszteljük őket, mert valami maradandót alkottak. Nyomot hagytak maguk után.

Nekünk, most az ezredfordulót követő értékvesztő időkben is megvan a lehetőségünk, hogy ilyen messzire ható emléket hagyjunk magunk után. Bizonyára száz év múlva is áll majd néhány fa azokból, amelyeket a kilencvenes évek elején telepítettünk, megőrizsük a millenniumi zászlónkat, áll majd a Palócok Vigyázó Keresztje, talán a falukemencénk is, s bizonyosan meglesz szép címerünk és zászlónk.

A községnek története során még soha nem volt saját címere, zászlaja, most lesz. Köszönet ezért polgármester asszonyunknak, Jusztin Józsefnének, aki szívügyének tekintette a falunk jelképeit megterveztetni, elkészíttetni. Köszönet illeti mindezt a Kutasón élő Ferenczy Kristóf képzőművészt, aki nagy körültekintéssel, kiváló esztétikai érzékkel, a heraldika bonyolult szabályrendszere szerint megtervezte címerünket, zászlónkat. Tiszteljük meg azzal fáradozásukat, anyagi tehervállalásukat, hogy a bemutatás, megsejtelés ünnepén részt veszünk.

Talán a gondviselő szándéka is megnyilvánul abban, hogy címerünk és zászlónk a Palóc Búcsú alkalmával válik községünk elidegeníthetetlen részévé.

Folytatás a 2. oldalon

A Herencsényi Palóc Búcsú programja
2007. július 7. szombat

9.00 – Gyülekező Herencsény központjában.

Herencsény Balassagyarmat felől a Szügy-Mohora-Cserháthaláp-Cserhátsurány útvonalon közelíthető meg. A Hatvan-Salgótarján útról a 26-os kilométerkő közelében Hollókő irányába fordulunk, majd Alsótoldon Mohora felé, balra kanyarodunk. Cserhátszentiván után érjük el a falut.

9.30 – Herencsény címerének és zászlajának bemutatása, megsejtelése.

A búcsúsok üdvözlése, a menet elindul a Gyürki-hegyre.

Kérünk mindenkit, hogy vegyenek részt a címer és zászló megsejtelésén, és együtt vonuljunk fel a kereszthez. A falvakból érkezett szervezett csoportok a herencsényiek után egymást követik. Az egyes falusi csoportokban elől haladnak a népviseletben öltözöttek, utánuk a civil ruhások. Azok a vendégek, akik egyéni program szerint érkeztek, az egyes falvak civil résztvevői közé állnak. A vonulás útvonala 2,9 kilométer.

11.00 – Szabadtéri ünnepi szentmise a Palócok Vigyázó Keresztje előtt.

A misét Beer Miklós váci megyéspüspök celebrálja, ünnepi beszédet mond Csáky Pál, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártja elnöke, és megyénk képviselőjében Becsó Zolt, a Nógrád Megyei Önkormányzat elnöke. Megtisztelik rendezvényünket magyarországi és szlovákiai egyházi és társadalmi személyiségek, országgyűlési képviselők, európai parlamenti képviselők.

A mise során a palóc falvak népviseletes küldöttei egy hitünkért, nemzetünkért, palócságunkért elmondott könyörgés mellett – a községükből hozott – virágot, vagy amennyiben az elmúlt években nem vettek részt a Palóc Búcsún, egy marék földet helyeznek a kereszt tövéhez. A szentmisét követően a szervezetek, egyesületek képviselői és magánszemélyek is elhelyezhetik koszorújukat.

15.00 – Helyi óvodások műsora – Szupernagyik ének- és táncműsora – Hagyományörző csoportok fellépése – A Lajtorja néptánc együttes műsora – A csábi Szeder Fábán dalegylet műsora – A Szent Erzsébet erkölye történetének bemutatása.

16.30 – Futballmérkőzés

19.00 – Agra hastáncosnő és tanítványainak műsora

20.00 – Mulatók zene énekesekkel és táncosokkal

21.00 – Fiatalok fáklyás felvonulása a hegyre. – Táborítések között tárogatózene az alkonyatban.

22.00 – Tűzijáték - Szabadtéri bál

Bohanek Miklós felvétele

(Folytatás az 1. oldalról)

Mostantól az önkormányzatunk leveleinek fejléce, borítékjaink, hivatalos irataink ezzel a címerrel jelennek meg, s reméljük, hogy még évszázadok múlva is így lesz. Mutatja, hogy Herencsény még létezik, utódaink megtalálják boldogulásukat a Cserhát dombjai között.

Eljön a nap, amikor már az emlékezet nem idézi fel az egykor ténykedőket név szerint, csak azt tudják majd, hogy innen ered az emlékezet forrása. Mindannyiunké lesz akkor a dicsőség, örülünk tehát most is mindannyian annak, hogy van címerünk, zászlónk.

S örülünk annak is, hogy a Palóc Búcsú révén ismét felénk fordul a környezetünk figyelme. Sőt ez a figyelem messzibbről hat, mint gondolnánk. A minap találkoztam Mádl Ferencel, egykori köztársasági elnökünkkel, aki váratlanul megkérdezte tőlem, áll-e még a Palócok Keresztje. Majd hozzátette, hogy egyszer még szeretne eljutni hozzánk, hogy személyesen is láthassa. Büszkeség töltötte el szívemet, hogy herencsényi vagyok. Hasonló érzés kerített hatalmába akkor is, amikor négy évvel az esemény után Orbán Viktor korábbi miniszterelnök megjegyezte egy személyes találkozón, hogy a két éven át tartó millenniumi rendezvénysorozat során száznál is több településen jelent meg. Ezek kö-

zül bensőséges hangulata, a vendégszerető fogadtatás miatt a herencsényi számára az egyik legemlékezetesebb. Egyik megjegyzés sem nekem szólt, hanem mindannyiunknak.

Vannak szándékok és célok, amik csak keveseket szólítanak meg, és vannak, amelyek mindenki számára befogadhatóak. Ilyen a mi búcsúnk, amely külön senkinek nem hoz hasznot, de mindannyiunknak annál többet. Amikor távoli ismerősök felidézik nekem a

korábbi palóc búcsún való részvételüket, a kapuk előtt megterített asztalokat, a népviseletbe öltözött emberek látványát, a szép szónoklatokat, prédikációkat, az ég felé szálló ének felemelő érzését emlegetik. Ez elválaszthatatlanul mindannyiunké, azoké is, akik otthon akarnak maradni. Ne tegyék ezt, találkozzunk szombaton fél tízkor, a címer szentelésén, majd utána induljunk együtt a Palócok Vigyázó Keresztjéhez!

Pekár István

Szent Erzsébet ereklyéje Herencsényben

Szent Erzsébet ereklyéje látogatja a hazai ferences közösségeket februártól novemberig, hogy imádságaikkal, erősödő hitükkel befogadják azt a segítő szeretetet, melyet Árpádházi királynénként érzett az éhezõ szegények iránt. Falunkba június 30-án érkezik és július 07-ig lesz jelen a Szent Erzsébet ruhájából készült ereklye.

A keresztény világ legismertebb magyar szentje II. András király leánya, hazájától távol szakadva Thuringia szegényeit gyámoltotta, mondván az éhezõ és szegény ugyanúgy Isten gyermeke, mint a többi hívõ. Ezzel az isteni szeretet határok nélkülségét, önzetlenségét valósította meg. Mindnyájunknak példát adott a szeretet igazi misztériumból, miszerint nem elég gondolatban szeretni, az igaz szeretet cselekedetekben nyilvánul meg.

Leggyakrabban ábrázolt alakja képeken és szobrokon amint a kenyér rózsává változik az ölében, mivel férjének rokonai rossz szemmel nézték a saját vagyonuk szétoztatását a szegények között. A nyolcszáz éve született Szent Erzsébet ereklyéje

képében látogat a közösségekbe, hogy a segítő szeretet új tartalmat nyerjen a meggyötört hazánkban, Mária országában, mely éppen a legnagyobb „ínség” közepette szeretne életben maradni.

Nem csak a kerek évforduló kapcsán hirdette meg Szent Erzsébet évét a Katolikus Egyház! Nem csupán országunkban mérhetetlen a szegénység, az elesettség, hanem az egész globalizálódó világban, ahol ismét a Mammon körül táncol a mának élő műveletlen, tanulástól elzárt emberek tömege, mint mikor Mózes lejött a Sion hegyéről.

Azért kell Szent Erzsébet mindennapi közelsége, hogy szeretete, gondoskodása, önfeláldozása élő példa legyen a közösségek számára-

ra, hogy minél többen kövessék példáját, fogjanak egy szelet kenyeret és adják az éhezõnek, nyújtanak hajlékot a szállás nélkülinek, gyakorolják az irgalmasság cselekedeteit, mely kötelessége minden Istenhívó testvérnek.

Szent Erzsébet ereklyéje a falunkban való tartózkodás minden napján közös imára hív mindnyájunkat, hogy imádságunkkal megemelve lelkünket, megtisztítva szívünket Szent Erzsébet segítő szeretetével tudjunk fordulni testvéreinkhez. Ismételten kérünk minden kedves hívõ lelket, minél többen jöjjenek Szent Erzsébethez, hogy ez a kapcsolat élő legyen és hosszú ideig élő is maradhasson.

Dicsérettessék a Jézus Krisztus!

Kalmár Ildikó

Herencsényi Hírmondó • Herencsény polgárainak tájékoztató magazinja • Megjelenik minden hónap utolsó hetében • Kiadja: Herencsény község önkormányzata
Felelős kiadó: Juszti Józsefné polgármester • A szerkesztőség címe: Herencsényi Főút, 2677 Herencsény, Kossuth út 50. • Felelős szerkesztő: Pekár István, tel: 303-436-115, e-mail: pekar55@t-online.hu • Szerkesztőségi titkár: Ambrózi Erzsébet, tel: 35-357-459, e-mail: szandai.jozsef@t-online.hu • Nyomdai munkák: Agroinform Kiadó és Nyomda Kft., 1149 Budapest, Angol u. 34. • Ügyvezető: Bolyki István • Nyomdai előkészítés: Sándor Anna, Soós Éva • Lapunk szerzői: Ambrózi Erzsébet, Csizsik Róbert, Lukács Rita, Pekár István, Pszota Csilla, Szandai József, Szedlák Dorina, Varga Judit • Fotó: Bohanek Miklós, Pekár István

Családi nap Herencsényben

Június 3-án családi és gyereknapot tartottunk a herencsényi futballpályán. A kezdeti szervezési bizonytalanságok után a részvétel minden várakozásunkat felülmúlva, körülbelül nyolcvanan jöttek el az eseményre. A rendezvény sajátossága, hogy a megszokottól eltérően, nem az önkormányzat vagy valamelyik intézménye, hanem magánszemélyek szervezésében zajlott.

A családi nap kezdeményezője és többek által felkért szervezője férjem, *Perjési Attila* volt, de a szervezésből és a lebonyolításból kivétel nélkül, minden résztvevő család kivette a részét. Anyukák, és aminek különösen örültünk, az apukák is rendkívül szorgalmasak voltak. A programokat a szülők közösen állították össze.

Nagy sikert aratott a zsákfutás, a sorverseny, a diótörés, a horgászat, a bicikliverseny, de a gyerekek mindegyik játékot nagy él-

vezettel próbálták ki. Minden résztvevő és persze a helyezést elért gyerekek kisebb díjat is kapott. Ezek mellett mindenki sétakocsikázhatott vagy lovagolhatott.

Amíg a gyerekek játszottak, *Nyersné, Terike* néhány anyuka segítségével elkészítette a finom paprikás krumplit. Az ebéd után mindenki jégkrémet, süteményt, üdítőt, a gyerekek gyümölcsöt és a polgármester asszony ajándékként csokoládét is kaptak.

Ezzel a rendezvénnyel az volt a célunk, hogy közelebb hozzuk egymáshoz a falu fiataljait és szerezzünk egy emlékezetes napot a családok számára. Talán nem túlzunk, ha azt mondjuk: sikerült. A lényeg, hogy mindenki jól érezte magát, sőt, ekkora sikerre nem is számítottunk! A közösség bebizonyította, hogy összefogással sok mindenre képesek vagyunk! A későbbiekben is szeretnénk hasonló rendezvényt. Még erre a nyárra tervezzük egy hangulatos délutánt a falu egész lakossága számára.

Perjésiné László Anita

*

A családi nap minden résztvevőjének szívből gratulálok! Megmutattátok, hogy Herencsény nem csak hétszáz ember lakóhelye, hanem egy sorsát összekötő, jövőjét együtt tervező, egymást tisztelő, szerető polgárok közössége. Őszintén hiszem, hogy az egyik legfontosabb esemény volt az elmúlt évek rendezvényeinek a sorában. A játékok során megfogtátok egymás kezét, a közösen főzött ételt együtt fogyasztottátok el, közösséggé váltatok! A családos herencsényiek közösségéé. Ti vagytok Herencsény reménységei! Ti, akik nem a városba képzelitek el az életet, hanem ott, ahol megszületettetek. Nem kinn kerestek, a sokak által magasabb rendűnek tartott világban társat, barátot, szövetségest, hanem magatok között. (szerk)

A Herba-tanya Kft. telephelye volt a június 15–17. között, harmadszorra megrendezett Ökoportya egyik állomása.

A páratlan években Kelet-Magyarországon, a párosokban pedig Nyugat-Magyarországon portyáznak az öko-nagykövetek. Idén Északkelet-Magyarország ökológiai, feldolgozóüzemei kerültek sorra. A rendezvénysorozat megismerteti a hazai bio-élelmiszereket, népszerűsíti az egészséges táplálkozást és felhívja a figyelmet a környezetvédelemre is. Célja, többek között, hogy a döntéshozók a döntéseik meghozatala előtt személyesen is ismereteket szerezhessenek az alternatív lehetőségekről. Fontosnak tartja a magyar lakosság egészséges, vegyszermentes élelmiszerekkel való ellátását, miközben a tudatos szemléletváltással védi a természetet, vizet, levegőt, a földet.

Herencsénybe százan látogattak el, közöttük ismert művészek, mint *Halász Judit, Ivancsics Ilona, Tahi-Tóth László*, valamint a *Kos-*

Ökoportya a Herba-tanyán

suth Rádió, a *Duna Televízió* munkatársai és különböző hatóságok, intézmények tisztviselői. Ötven autóval érkeztek, s már az autók kiválasztásánál is felismerni véltük a környezetkímélő szemléletmódot.

Az első ötven portyázó először *Praszná Lajos* kíséretében átsétált a parókia mögött található mintakertbe, ahol megnézheték, megcsapolhatták, megtapinthaták a gyógy-, fűszer- és aromanövényeket, majd a telephely programján vett részt. A későbbiekben érkezettek addig a társaság telephelyén berendezett termékbemutatón, kóstolón vettek részt. Megkínáltuk őket borsmentából (*Mentha piperita*) és citromillatú macskamentából (*Nepeta cataria* var. *citriodora*) készült teával. Biztos a meleg is közrejátszott, de úgy vettük észre nagyon ízlik, persze nem melegen kínáltuk. Megnézték a szárított növényekből, termésekből, magokból

berendezett kiállítást, valamint a növényekről készült fotóarchívumunkból összeállított diavetítést, majd ők is átlátogattak a mintakertbe.

A szervezők vendéghiálítókat is hívtak. A közvetítő termékeket ismertük és kóstoltuk meg:

A *váci Naszálytej Zrt.* biotermékei (natúr joghurt, gyümölcsös joghurt, kefir, tejföl és 1,5%, 2,8%, 3,5% zsírtartalmú tej).

A *Europe-Life Bt.* által forgalmazott 100% Zöld kókuszdiólé, Natúr kókuszvíz kókuszdió-gyümölcs-hússal és maracuja gyümölcs-hússal, nyers nádcukorral édesítve.

A *Rédei 97° Bt.* által készített Rédei-féle biotönköly tészták.

Válvölgyi Bt. natúr és ízesített kecskesajjtjai
Jávör Károly gyógynövényei.

Az Ökoportyát teljesítő néhány napon belül átvesszik egy évre szóló öko-nagyköveti kinevezésüket és egész évben azon munkálkodnak, hogy hiteles képet adjanak az ökológiai gazdálkodás lényegéről, elősegítsék a szemléletváltást.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a segítséget barátainknak és gyermekeinknek, ismerőseinknek, akik segítettek a rendezvény megszervezésében.

Schwanzer Mónika

Önkormányzati hírek

A 2006 októberében megválasztott polgármester és képviselő testület azzal az egyöntetű szándékkal látott munkához, hogy gazdája legyen a falunak.

Herencsény község költségvetési hiánya, illetve tartozásai a 2006. december 31-i állapot szerint ke-
reken 28 millió forint volt, ezt a pénzügyi örökséget kapta az új önkormányzat. A súlyos pénzügyi helyzet és ugyanakkor az a törekvés, hogy a legfontosabb igényeknek (szennyvízkezelés, hulladékgyűjtés, a környezet rendezése, munkahelyteremtés) eleget tudjunk tenni, mindenképpen megköveteli az éssze-
rű, takarékos és hatékony gazdálkodást.

Az előző képviselő testület kipróbált egy mun-
kamódszert, amellyől bebizonyosodott, hogy a je-
lenlegi helyzetben változtatásra szorul. Az önkor-
mányzat, a körjegyzőség, az óvoda adminisztratív
és pénzügyi jellegű működését megvizsgálva, fény
derült néhány félreértésre. Ha egy intézmény az
adott évi költségvetési keretét az év végéig nem
használja fel teljesen, akkor a megmaradt pénzt
nem kell az év utolsó napján elkölteni. Az ésszerű
takarékoskodással legalább a község költségveté-
si hiányát csökkenteni lehet. A körjegyzőség mű-
ködtetéséről Cserhátsuránnyal 1998-ban kötött
megállapodásban az áll, hogy a körjegyzői iroda
Cserhátsurányban működik, Herencsényben pedig
a körjegyző fogadónapot köteles tartani. A kialakult
helyzet 2006. végéig az volt, hogy két körjegyzői iro-
da üzemelt, teljes felszereltséggel (berendezés,
számítógép, telefon, fűtés stb.). Ez nyilvánvalóan
jelentős többlet kiadásokat jelentett a falunak,
ezen túlmenően ellentét az előbb említett megál-
lapodással. Tehát tekintettel a kritikus pénzügyi
helyzetre is, a megállapodás szerinti helyzet és
működés kialakítása szükséges.

A körjegyzői irodák és a körjegyzőség európai
színvonalon felszereltek informatikai és telekom-
munikációs eszközökkel. A hatékony és eredmé-
nyes működésnek ez mindenképpen hasznos esz-
köze lehet, azonban önmagában még nem garan-
ciája annak, és a mi anyagi helyzetünkben luxus-
nak tűnik. A képviselő testület ezért úgy döntött a
2007. évi költségvetés egyeztetései és tárgyalása
során, hogy további informatikai fejlesztésekre
most nem fordít pénzt. Ez jelentős tétele volt annak
a mintegy 5 millió forintos megtakarításnak, amel-
lyel az előterjesztett költségvetés kiadási oldalát
csökkentettük.

Mindezeket azért tartottam fontosnak leírni,
hogy mindenki számára egyértelmű lehessen:

- a képviselő testület a polgármesterrel együtt
8 fő, akik (elenyésző kivételtől eltekintve) egyetér-
tésben hozzák meg döntéseiket, ahogyan azt a
jegyzőkönyvek is tanúsítják;

- a képviselő testület a korábbi
tapasztalatok tanulságait is meg-
fontolva, új szemlélettel és ennek
megfelelő gyakorlattal munkálko-
dik Herencsény község érdekében.
Ez természetesen több idő és ener-
gia ráfordításával jár, a döntések
alaposabb előkészítését igényli;

- munkánk egyik alapvető ele-
me a takarékoskosságra és az ésszerű
működtetésre való törekvés min-
den lehető területen. Mindenkinek
látnia és tudnia kell, hogy az intéz-
ményeink (iskola, óvoda) megma-
radása a tét. Ezekre az intézmé-
nyekre az átadott állami forrásokon
túl minden évben több millió forin-
tot fordított az önkormányzat, mely
ön maga is forráshiányos. Ezért ele-
mi érdekünk a lehető legtakaréko-
sabb gazdálkodás.

Az utóbbi három hónapban tar-
tott testületi üléseken tárgyalt fon-
tosabb témák:

- beszámoló a 2006. évi költ-
ségvetés végrehajtásáról;
- tájékoztatók a községek
egészségügyi és szociális ellátó-
rendszerének működéséről, a szenny-
víz beruházás előkészítéséről;
- a pénzügyi és természetbeni
szociális ellátásról szóló önkor-
mányzati rendelet módosítása;
- beszámoló a 2006. és 2007.
évi belső ellenőri jelentésekről;
- Herencsény Községi Önkor-
mányzat képviselő testülete és
szervei szervezeti és működési sa-
bályzatának megtárgyalása és el-
fogadása;
- Herencsény község jelképei-
nek (zászló, címer, pecsét) megha-
tározása;
- előterjesztés a 2007/2008-as
tanév indításának előkészítéséről.

A szennyvíz kezelés kérdéskö-
rében egy rendkívüli testületi ülést
is tartottunk. A jelenleg tárgyalt le-
hetőségek alapos körbejárása
után a képviselő testület felhatal-
mazta Jusztin Józsefné polgár-
mester asszonyt, hogy a beruházás
terveit készítő vállalkozóval aláírja
a szerződést (e tervek és az ezek
alapján kiadott hatósági engedé-

lyek az alapfeltételei az állami tá-
mogatáshoz szükséges pályázat
benyújtásának).

A Művelődési Ház vizes blokkja
felújításának, az óvodai ablakok
cseréjének kiviteli terveit, árajánla-
tait, illetve a Művelődési Ház ese-
tében a kivitelezést is alaposan
megvizsgálta a képviselő testület.
Dienstmann Tamás szakértői mun-
kájának köszönhetően mindkét
esetben jobb irányba sikerült terel-
ni a beruházásokat. A Művelődési
Házban az elején kifejezett, majd
rosszul megválasztott (alkalmatlan
és drága) fűtőberendezés helyett
egy alkalmas és költségkímélő
megoldásra tettünk javaslatot.
Az óvodai ablakcserék költségve-
tésében pedig közel 500.000 forin-
tot tudtunk megtakarítani, amit
ugyanott használunk fel a helyreál-
ítási munkákra.

Miközben a képviselő testület
világos képet akart kapni az önkor-
mányzat vagyoni helyzetéről, nagy
és kis értékű eszközállományáról,
kiderült, hogy évek óta nem készült
leltár és selejtezési jegyzőkönyvek
sem. A belső ellenőri jelentések
több hiányosságot feltártak már
2006-ban is és most a 2007-es utó-
ellenőrzéskor szintén. Ezen kérdé-
sek rendezésére a közeljövőben kí-
vánunk sort keríteni.

Tennivaló tehát van bőven,
még javítani kell a körjegyző és a
képviseelő testület közötti együtt-
működés színvonalán is. Fazekas
János körjegyző a polgármester és
a képviselő testület utasítása elle-
nére elindított egy felesleges
anyagbeszerzést és szerelést.
Ezért a képviselő testület egyhan-
gú szavazással írásbeli figyelmez-
tetésben részesítette a körjegyző
urat, aki elismerte, hogy hibázott.
Ez még önmagában nem tragédia,
mert ahogy a mondás tartja, csak
az nem hibázik, aki nem csinál
semmit. Azt viszont tudomásul kell
venni, hogy az önkormányzat mű-
ködésében a társadalmi és gazda-
sági helyzethez való alkalmazko-
dás érdekében, a korábbi évek
gyakorlatától eltérő, alapvető vál-
toztatásra van szükség. Olyan ma-
gattartási stílusra, amelyben a meg-

Házunk tája

2007. JÚNIUS

határozó az együttműködés, egymás munkájának segítése községünk érdekében. Ebbéli törekvésünkben azokra számítunk, akik ezt magukévá tudják tenni és nem csak szóval, hanem tetteikben is.

Ha pedig a működésünket sínre tettük, akkor végre elkezdhetünk foglalkozni olyan alapvetően fontos érdemi kérdésekkel, mint a fia-

talok helyzete és lehetőségei, a foglalkoztatás javítása, a falu környezetének rendezése, a Török templom és környezetének felújítása és bekapcsolása a falu életébe és még sorolhatnám.

Befejezéseképpen annyit mondanék még, hogy nem egyszerű a helyzetünk, a pénz szűke sokszor súlyos dilemmák elé állít és na-

gyon szűkre szabja a mozgásterünket. Ezentúl minden fontosabb dologról beszámolunk itt a Hírmondó hasábjain, mert meggyőződésemm, hogy szorosabb kapcsolatra, párbeszédre van szükség a község vezetése és a helyi közösség tagjai között, megadva a véleményformálás és véleménynyilvánítás alapját. Azt remélem, hogy a nehezedő külső körülmények kiváltják a belső együttműködésre való fogékonyságot.

Jávor Károly

Erdőjáró

Júniusban az erdőgazdálkodó részére az ápolások, nevelővágások folytatása az egyik legfontosabb feladat. Az időjárás meghatározza az ápolás jellegét, szárazság esetén óvatosabb, csapadékos időjárás esetén erőteljesebb belenyúlást igényel. Az akácok véghasználatát csak abban az esetben javasolt folytatni, ha a gyökérszaggyatás kivitelezhető. A vegyszeres gyomirtás fokozott odafigyelést igényel a perzselődés veszélye miatt. Ajánlott az ápolásokban a nemkívánatos akác sarjak vegyszeres gyomirtása a sarjak korai leverése után.

Ebben az évben a gypjaslepké elleni védelemre nincs szükség, mivel a gradáció az elmúlt év során összeomlott. Az előző évi tarrágás nyomai még most is felfedezhetők az előző évi növedék kiesés és a makktermés elmaradása valamint a többletápolási költségek komoly nehézségeket okoztak. Problémát okoz továbbá, hogy a fagykár enyhítési intézkedésekbe érthetetlen módon az erdő nem került be pedig a telepítések jelentős kárt szenvedtek

A 2007–2008 évi mezőgazdasági területek első erdősítése elnevezésű pályázatot jelenleg még nem írták ki, de az egyéb erdőgazdálkodásra vonatkozó 12–13 pályázati lehetőség (mely a tervezetben szerepel) sem lett még meghirdetve. A késlekedés jelentős hátrányt okoz az erdőgazdálkodás terén tevékenykedőknek. Az EU-s és nemzeti támogatások kifizetését e hónap elejéig lehetett igényelni.

A vadgazdálkodó részére ez időtájt a mezei vadkárak megelőzése és mérséklése ad komoly feladatot. A mezőgazdasági termelvényeket látogató állatok távoltartása a vadászatra jogosult és a termelő közös érdeke és feladata is egyben.

Komoly gondot okoz a térségünkben megjelenő sertéspestis kezelése, mely igen sok problémát vet fel. Jelenleg a gazdálkodóknak jelentős kárt okoz, a megoldás és kártalanítás a gyakorlatban még nem megoldott. Minden elejtett vaddisznót be kell vizsgáltatni, és ennek függvényében lehet értékesíteni a vadhúst. A rendszer jelenleg még nem működik megfelelően, mivel előfordul, hogy a négy-hatnapos vizsgálati eredmény tizennyolc nap után érkezik meg, így negatív minta esetén is megsemmisítés vár a vaddisznóhúsra. A Hírmondó előző számában, a körzeti állatorvos által leírtak betartása esetén nem

okozhat veszélyt a sertéspestis az emberre és a háziállatokra.

A hirtelen heves nyári záporok zavartalan levonulásához elengedhetetlen a vízelvezetők folyamatos karbantartása.

Csizsik Róbert

Adómentes jövedelem

2007. január 1-től már nemcsak a magánszemélyek falusi turizmusból származó bevétele adómentes 800 ezer forintig, hanem a szállásadáshoz nem kapcsolódó egyéb agroturisztikai tevékenységből származó bevétel is 400 ezer forintig. A jogszabály változás értelmében alkalmi falusi és agroturisztikai szolgáltató tevékenységnek számít – a külön jogszabályban meghatározott, falusi szállásadás nyújtására alkalmas településen – például

a helyi népművészeti, néprajzi, kézműves, építészeti és kulturális értékek, örökségek bemutatása, falusi vendégasztal szolgáltatása, falusi rendezvények szervezése, a falusi élethez, környezethez és munkakultúrához kapcsolódó hagyományok, tevékenységek bemutatása, valamint saját előállítású népművészeti és kézműves termékek értékesítése.

A törvénymódosítás célja a vidéki lakosság kiegészítő jövedelemhez jutásának elősegítése, életkörülményeinek javítása, a falusi és agroturizmus keretében a falusi vendégfogadó tevékenység körébe tartozó szolgáltatások fejlesztése.

Győri András

Ellenőrizzük élelmiszereinket!

Immár három éve hazánk az Európai Unió teljes jogú tagja. A tagsággal együtt járó előnyök az áruk, a szellemi szolgáltatások szabad áramlása nemegyszer hátrányt is jelentenek. Belső piacunkra akadálytalanul juthatnak el külföldön előállított kétes minőségű élelmiszerek.

Szeretném azonban hangsúlyozni, hogy nem a szűkebb értelemben vett minőség az elsődleges, hanem az élelmiszerek biztonsága. Az élelmiszer akkor biztonságos, ha a fogyasztónak nem okoz ártalmat, ha tervezett, megadott módon készíti el és fogyasztja.

Hatóságaink – a fogyasztóvédelem, az ÁNTSZ, valamint az egységes mezőgazdasági szakigazgatásba beletuszkolt állategészségügy – elsősorban az élelmiszer biztonságaért felelősek.

Az élelmiszer minőség-ellenőrzés feladata, annak megállapítása, hogy a termék megfelel-e a gyártmánylapjában rögzített paramétereknek, tehát nem azt vizsgálja, hogy jóízű-e a párizsi, hanem megfelel-e annak, amit összetételében, kinézetében, csomagolásában az előállító garantál.

Mit nézzünk a vásárolt élelmiszeren?

A törvény értelmében **olvashatóan, magyar nyelven** fel kell tüntetni az élelmiszer nevét, tömegét, összetevőit, valamint a fogyaszthatósági, illetve hosszabb ideig eltartható termékek esetében a minőség-megőrzési időt. A dátum jelzésében utalni kell a sorrendre (év, hónap, nap: 07. 06. 26.). Általában az évet két arab számmal adják meg. Ezen kívül fel kell tüntetni az adott termék előírt tárolási hőmérsékletét (például: 0–5 °C között, vagy 20 °C alatt)

A termék előállítóját, forgalmazóját is meg kell adni, bár az előállítót sokszor úgy tüntetik fel: „származási hely: EU”. Ilyen esetben az előállító országra, állati eredetű termék esetében az egészségügyi jel utal. Az egészségügyi jel ovális, benne felül az

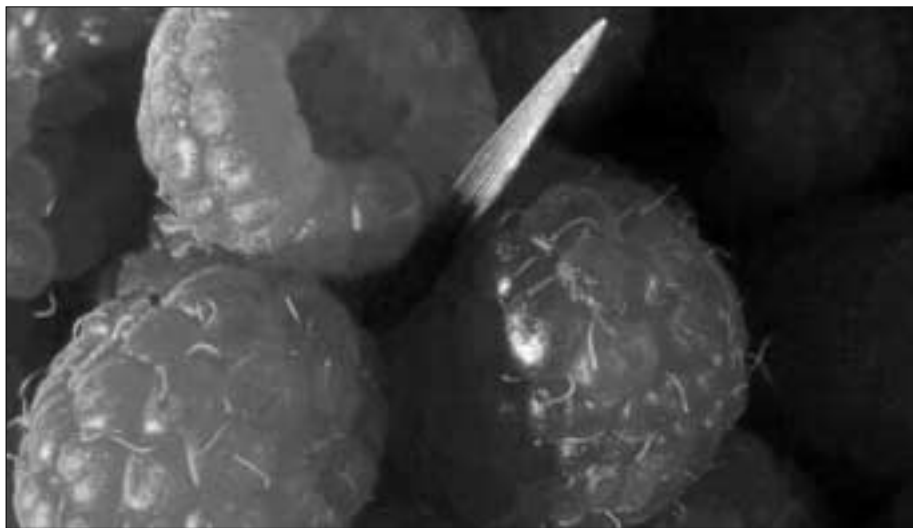

ország kétbetűs kódja (például: HU = Magyarország; SK = Szlovákia; DE = Németország, NL = Hollandia), középen lévő szám utal az üzem engedélyezési számára, míg alul EC, EWG, CE betűk az Európai Közösséget jelentik.

Keressük a HU kóddal jelölt élelmiszereket!

Dr. Hegedűs Szilárd
állatorvos

Kevesebb termés, magasabb ár

Növekszik a kereslet az Ipoly-mentén termesztett ribizli iránt, miután az ország keleti felében az ültetvényekben a fagykár óriási kieséseket idézett elő és kevés a gyümölcs. A tavalyi 40 forintos kilónkénti átvételi árral szemben az idén előreláthatólag 100 forint felett fizetnek majd a felvásárlók.

Az ültetvényeket járva megállapítható, hogy az idén jó közepes termést szüretelhetnek. Az enyhe

tél és a korai nagy melegek következtében a szezon a szokásosnál 10 nappal korábban, már június közepe előtt beindult. Az Ipoly-mentét az ország legnagyobb ribizli-termesztő vidékeként tartják számon, ahol a szedést a nagyobb termelők már gépesítették, így az alkalmi munkások szervezése sem okoz

gondot, mint a korábbi években annyiszor. Magyarországon tavaly közel 11 ezer tonna ribizlit szüreteltek, fele-fele arányban pirosat és feketét. Az idén ennél jóval kisebb termésre lehet számítani, mert az előzetes becslések szerint a termés fele a tavaszi fagykár miatt kiesik, ráadásul a termőterület egy év alatt 5–6 százalékkal csökkent.

A ribizlivel csaknem egy időben megkezdődött a málna szüretelése Somogyban, az ország harmadik legnagyobb málna-termőtáján. Az időjárás itt sem kedvezett a termésnek, így valószínűleg a sokévi átlagnál 25–30 százalékkal kevesebb, az előzetes becslések szerint 700–750 tonna málnát szüretelnek. Somogyban a szüret megkezdésekor a legjobb minőségű tálcsa málnáért kilogrammonként 350–400 forintot, a guruló típusúért 250 forintot, a lémálnáért pedig 100–120 forintot fizettek a felvásárlók.

Gy. A.

Olvasói vélemények

Fábián Jánosné és Pszota Lászlóné hiányolják a Vallomások a szülőföldről című rovatunkat. Mi szerkesztők nagyon szívesen folytatnánk sikeres sorozatunkat, sajnos elszármazottaink nem nagyon akarnak tollat ragadni. Kérünk, bátorítunk mindenkit, hogy ösztönözzék ismerőseiket, rokonaikat, barátait, vagy akár saját magukat, hogy vessék papírra szülőfalujuk ihlette gondolataikat. Nem baj, ha nem tökéletes a fogalmazás, mi azért vagyunk, hogyha szükséges átfésüljük azt.

Herencsényi Önkormányzat Tisztségviselői részére

„Gyerekek, vigyázzatok értékeinkre! Írta Pekár István a májusi herencsényi hírmondóban.

E címszó alattiakra szeretnék reagálni, melyekkel ugyan egyetértek, de még sokkal fontosabbnak tartom a saját érdekelttségében álló vállalkozásának megszüntetését, avagy áthelyezését lakásunk közvetlen közeléből, mely számunkra büzt és töménytelen mennyiségű legyet von maga után.

Idestova egy éve kértem a környező utcákban élő lakótársaim nevében is személyesen, hogy tegyen valamit.

Ígéret volt, megoldás nincs.

Sajnos a mai napig sem tudunk bizonyos légmozgásnál nyitott ablaknál aludni, mert arra ébredünk, hogy az ágyunk vajon az istállóba került? Szerintem fontosabb a jelen mai életünk védelme, mint bizonyos emlékek ápolása!!

Lássuk már be, hogy a múlt emlékeinek megőrzése mellett, a legfontosabb ebben a kíméletlen törekvő világban a ma még csodálatos Herencsényi varázslatos szanatóriumi levegőjének megőrzése a hagyományok ápolása mellett.

A másik (valószínűleg talán sokakban megbotránkozást előidéző) véleményem, hogy:

Szép dolog a Herencsényi búcsú, de arányban áll e avval, részben külső „csőcselék” által idehordott kosz, szemét, és mocskokkal járó összejövettel, amire Önök invitálják őket?

Gondolkodjunk!

Arra Önöknek nincs pénzük, hogy az általam járhatóvá tett árokkai ellátott, az Önök tulajdonában lévő Lötér utcában a gázt, a parlagfüvet az elmúlt öt évben csak egyszer is lekaszáltatták volna. Az ajándéku kapott érték megőrzése is legyen az ajándékozó feladata?

Miért is ne, amíg van olyan „hülye Korbély”, és „bolond Gyenis” akik megoldják, de evvel az erővel sehol sem kell a községben az Önkormányzatnak erre költenie, oldja meg minden polgár a környezetében lévő Önkormányzati terület rendben tartását?

Szeretettel küldöm e sorokat és várom megértő intézkedéseiket.

Ha van még üres helyük az e havi hírmondóban, nincs kifogásom e sorok megjelentetése ellen.

Tisztelettel a már öt éve herencsényi polgár Gyenis Béla
Herencsény, 2007.június 13.

A polgármesteri hivatalba érkezett levelének mondanivalóját három témakör köré gyűjtöttem. Az első személyesen nekem szól, erre az alábbi választ adhatom:

1. Még nem jártam iskolába, amikor sok herencsényi fiúval együtt nagyapám teheneit őriztem. Később mezőgazdasági középiskolát, egyetemet végeztem, majd a városi lét szinte minden napján eszembe jutott az a vágy, hogy egyszer visszatérhetek a gyökereimhez. Túl életem delén jutottam el oda, hogy a gazdálkodáshoz visszatérek. Ezért vállalkozásomat megszüntetni nem kívánom!

A megállapításait annyiban pontosítom, hogy a telep nem az ön közvetlen szomszédságában van, hanem onnan több mint 400 méterre. A telep minden uniós előírásnak megfelel. A szarvasmarhatartásnak, különösen az extenzív legeltetéses húsmarhatartásnak környezetkárosító hatása nincs, sőt mind az uniós, mind a nemzeti fejlesztési programok ezt a tartásmódot támogatják. Lehetséges, hogy esténként a szarvasmarhák jellegzetes szaga érződik, de azt túlzásnak tartom, hogy a szag elviselhetetlen, a legyek száma töménytelen, és az Ön életére, egészségére mindez valamiféle veszélyt jelent. Tisztaban vagyok vele, hogy a kis kellemetlenség is kellemetlenség, ennek megfelelően törekszem annak enyhítésére, de megszüntetését nem ígérhetem.

2. A búcsúszokkal kapcsolatos véleménye valóban megbotránkoztató, nemcsak a hívó, de minden jóérzésű ember számára. Úgy gondolom, hosszú külföldi tartózkodása az oka, hogy nem ismeri a csőcselék pontos értelmét. A csőcselék hangos, erőszakos tömeget jelent, a legalantasabb szándékú embercsoportot.

3. Az önkormányzati területek rendben tartása valóban fontos feladat. Herencsény önkormányzata erején felül igyekszik a községközpontra rendben tartani, a szorgalmas lakosság pedig a portája előtti árkot és árokpartot kaszálja, ápolja, virágosítja olyan szorgalommal, hogy községünk országosan is a legrendezettebb falvak közé tartozik. Ez nem azt jelenti, hogy mindennel elégedettek lehetünk, van teendő még bőven, de az ápolat falukéért mindenkit dicséret illet. Javaslom önnek, hogy csatlakozzon azokhoz az emberekhez, akik önként és szívesen díszítik a községet.

Pekár István

Elfeledett ételeink

Szerencsére régi, hagyományos ételeink közül jónéhányat a mai napig nem „felejtettünk el”. Ilyen a Herencsényben még ma is igen népszerű haluska, amit a palóc és tót vidéken kívül sztrapacskának neveznek. Környékünkön mindenki ismeri és főzi, össze-tétele és elkészítése mindenütt azonos.

Ambrózi Erzsébet

Haluska

A nyers burgonyát lereszeljük, annyi liszttel keverjük el, hogy közepes keménységű galuskatésztát kapjunk. Sóval ízesítjük, tojást nem ütünk hozzá. Forró vízbe szaggatjuk. Kifőzés után hideg vízzel leöntjük, leszűrjük, lecsepegtetjük. Olvasztott zsírral átkeverjük, hogy ne ragadjon össze. Ízesíteni lehet hagymás zsírral, sült szalonnával, édes vagy savanyú káposztával, tehén- és juhtúróval. Tejföllel vagy aludttejvel meglocsolva a túrós sztrapacska még finomabb.

Szilvás gombóc

A főtt, hámozott, áttört burgonyát kihűlés után tojással, zsiradékkal (legjobb a libazsír), kevés sóval és végül annyi liszttel keverjük össze, hogy jó gyenge, de egyáltalán nem lágy tésztát kapjunk. A tésztát vékonyra kinyújtjuk, szabályos négyzetformákat vágunk belőle, és mindegyikbe egy-egy jól érett szilvát teszünk. Lisztezett tenyérrel gömbölyítjük a tésztát a szilva köré. Forrásban lévő vízben kifőzzük, zsíron vagy vajon pirított zsemlemorzsára szedjük és megforgatjuk benne.

Véget ért a bajnokság Hatodik lett csapatunk

A Herencsényi SE a 2006/2007 évi Megyei III. osztályú labdarúgó bajnokság utolsó fordulójában Nógrádsípekre látogatott, ahol fordulatokban gazdag, igen izgalmas, parázs mérkőzésen, a kilencvenedik percben egyenlített ki és ezzel döntetlen ért el.

Nógrádsípek–Herencsény: 3–3 (2-2)

Nógrádsípek 100 néző

Vezette: Oláh, gólszerzőink: Holes Dávid (2), Pifka Gergő.

Herencsény: Baranyai, Tácsik, Kiss P., Szabó T., Hajdú R., Magyar G., Juszti P., Magos Cs., Mezőhegyi Cs., Bobák R., Holes D.

Csere: Szabó T. helyett Keresztúri Cs. 45. percben, Hajdú R. helyett Pifka G. 65 percben, Holes D. helyett Kerekes G. 65 percben.

Jó: Holes Dávid, Tácsik Kálmán, Mezőhegyi Csaba, Magos Csaba

A bajnokságról

A bajnokságot Csitár SE nyerte, gratulálunk nekik! A Herencsény SE, a tavaszi remek szereplés ellenére, csak a hatodik helyen zárta a bajnokságot. Bízunk azonban, hogy a tavaszi eredmények alapján, ez a játékos állomány harcba mehet a bajnoki címért is, mint az már korábban is megszokhatta a falu lakossága.

Örömfoci a régi baráttal

A bajnokság befejeztével a Herencsényi SE meghívta a Solymári Öregfiúk csapatát egy levezető barátságos mérkőzésre. A Solymári csapatban régi ismerősként köszöntöttük Hamza Jánost, aki

Júniusban őket ünnepeljük

június 2.	45 éves	Horák Jánosné (Kiss Ilona)	Petőfi u. 38.
június 4.	40 éves	Schwanzer Mónika Márta	Kossuth u. 154/a.
június 5.	15 éves	Tóth Kinga	Petőfi u. 29.
	10 éves	Kovács Bettina	Petőfi u. 29.
június 12.	25 éves	Kalmár Vikória	Kossuth u. 188.
június 18.	55 éves	Fazekas János	Kossuth u. 74.
június 19.	50 éves	Duhonyi Zoltán	Kossuth u. 176.
június 22.	55 éves	Czímer Lászlóné (Bednár Ilona)	Kossuth u. 162.
június 27.	35 éves	Révai Attila	Petőfi u. 1/c.
június 29.	65 éves	Bacskó Jánosné (Bartus Mária)	Kossuth u. 160.

*Isten éltesse minden születésnapját ünneplő
herencsényi polgártársunkat!*

Ismét gyarapodtunk

Májusban fiatal házaspár költözött Herencsénybe a Bajcsy u. 6. sz. alá, s május 30-án megszületett kisfiuk, **Csongor**. Szülei, **Rabi László** és **Rabiné Békés Hajnalka** Békéscsabáról érkeztek hozzánk.

Isten éltesse Mindannyiukat!

A Herencsényi Palóc Búcsú és Falunap támogatói

Nógrád Megye Önkormányzata • Herencsény község Önkormányzata
• Contactrade Kft. • Cserhát-szolg Kft. • H-Farmer Bt. • Vadásztársaság
Cserhátsurány • Nyugat-Cserhát Vadásztársaság • Palócföld
Alapítvány • Herencsény község Képviselőtestülete • Demkó György
Kosik Mihály • Lázár Vilmos • Magyar Sándor • Perjési Attila

sok évvel ezelőtt községünk labdarúgó csapatának csapatkapitánya is volt, később is igyekezett támogatni a csapatot. A mérkőzés június 16-án 16 órakor kezdődött. A nézők jól szórakozhattak a kellemes nyári szombat délutánon, ahol a herencsényi labdarúgók könnyed játékkal verték meg a lényegesen idősebb korosztályból álló ellenfelet.

Herencsény SE – Solymári Öregfiúk: 7–1 (4–1)

Góllövők: Balázs K., Kalmár (2), Juszti P. (2), Holes D., Magyar. HSE: Kerekes, Magos, Kiss P., Balázs, Hajdú, Juszti P., Szabó T., Magyar, Juszti Sándor, Holes, Kalmár. Csere: Pifka G., Juszti B., Szilfai A., Szabó M., Juszti Sz.

Pifka Vencel